

JAAP VAN LEEUWEN OVER KILLERROBOTS

Stop de killerrobots, zeggen nu ook de robotmakers zelf. Samen met experts riepen zij de VN op dit soort autonome wapens te verbieden. Jaap van Leeuwen, ceo van Blue Ocean Robotics in Delft, was een van hen. 'Wat als die techniek in verkeerde handen valt?'

Waarom komt u nu met die oproep tegen killerrobots?

'De Verenigde Naties hebben in november een vergadering op de agenda staan over de ontwikkeling en het gebruik van autonome wapens. Die vergadering is al een keer uitgesteld. De ondertekenaars vinden dat snel transparant moet worden hoe ver de ontwikkelingen met militaire robots zijn gevorderd. En zo nodig moeten de VN besluiten om ermee te stoppen, zoals ook eerder een verdrag is gesloten over een verbod op kernwapens.'

Het is nu niet duidelijk hoe het staat met die wapens?

'Nee. De militaire tak van robotics is met geheimzinnigheid omgeven. Regeringen houden dingen geheim, en van de leveranciers hoor je ook weinig. Ondertussen gaan de ontwikkelingen heel snel. Het gaat niet alleen meer over drones, maar ook over onbemande onderzeeërs. Tot voor kort waren softwareontwikkeling en robotics gescheiden disciplines. Maar dat is niet meer zo. Misschien zijn we al te laat.'

'Ons bedrijf, onderdeel van een Deense multinational, is zelf niet actief in de militaire sector en maakt vooral servicerobots voor onder andere educatie, zorg en de agrarische sector. Maar je kunt de ontwikkelingen in de ver-

'MISSCHIEN ZIJN WE AL TE LAAT'

schillende sectoren natuurlijk niet van elkaar scheiden. Die slijpen door naar elkaar.'

Wat is het gevaar van killerrobots?

'Nu zit er nog een militair in een container die uiteindelijk de drone bedient die ergens in het buitenland een terrorist uitschakelt. Maar straks is dat poppetje niet eens meer nodig. Op basis van een terroristendatabase, goede vision en een besluitvormingsalgoritme kan de robot

de terrorist straks zelf identificeren en tot uitschakeling overgaan. Zulke middelen mogen natuurlijk niet in de verkeerde handen vallen of oncontroleerbaar of gehackt worden.'

Had het bedrijfsleven die gevaren niet kunnen voorzien?

'Met nieuwe technologie krijg je altijd dat je als samenleving op een gegeven moment keuzes moet maken: willen we dit wel? Die afweging maken hoort ook bij goed ondernemerschap.' 'Vooral de laatste jaren ontdekken we de kracht van robotisering. En die kracht kun je goed én slecht gebruiken. Een positief voorbeeld van die kracht is de Watson-computer van IBM, die met behulp van kunstmatige intelligentie en een groeiende CT-database op basis van individuele scans kanker kan ontdekken bij mensen. Ook militaire robots hebben positieve kanten. Neem het voorbeeld van de laatste Spaanse terrorist die door twee agenten is doodgeschoten. Een robot had dichtbij kunnen constateren dat zijn bomgordel nep was. Dan hadden die agenten hem gevangen kunnen nemen.'

Wat denkt u dat de VN zullen besluiten?

'Landen die nu een technologische voor-sprong hebben, zoals de VS en Israël, zullen die willen behouden, en dus niet al te happig zijn op maatregelen. Landen die achterlopen juist wel. Misschien krijgen we straks oorlogen waarbij robots tegen robots vechten. Wie het meeste geld of de beste technologie heeft, wint.'

'Mogelijk leidt onze oproep ertoe dat het publiek wordt gemobiliseerd om druk op hun regeringen uit te oefenen. Regeringen kunnen, mocht het misgaan, in elk geval niet zeggen dat ze het *nicht gewusst* hebben.' ■

Op www.opiniebladforum.nl hebben we interessante extra's toegevoegd. Kijk maar eens